

Timrå kommun
barn@timra.se

2023-04-17
1 (19)
Dnr-2022:7179

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Laggarbergs skola i Timrå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Laggarbergs skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier *i hög utsträckning*, *i flera delar* eller *i låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Laggarbergs skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i hög utsträckning* skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas *i hög utsträckning* av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare ges goda möjligheter att samverka kring bedömning och betygsättning. Detta i syfte att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 27 oktober 2023 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 90304 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen dnr–2022:7179 i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Laggårbergs skola leder och styr *i hög utsträckning* skolans utveckling.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolans resultat, såväl vad gäller elevernas kunskapsutveckling, värdegrundsarbetet och undervisningens genomförande. Utifrån analysen och de identifierade utvecklingsbehoven genomför rektorn utvecklingsåtgärder och fördelar resurser för att möta de behov som finns på skolan. Rektorn ger lärarna de förutsättningar som behövs för att genomföra undervisningen bland annat genom kompetensutvecklingsinsatser. Skolan arbetar med jämställdhetsfrågor som en del i värdegrundsarbetet för att alla elever oavsett könstillhörighet ska ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn leder och organiserar det pedagogiska utvecklingsarbetet och skapar förutsättningar för lärarna att samverka.

Rektorns uppföljning och analys av resultat och undervisningens genomförande

Granskningen visar att rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsan följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat, resultat av skolans arbete med värdegrund och undervisningens genomförande. Rektorn ser till att skolans kvalitetsarbete sker systematiskt och löpande under läsåret. Exempelvis så träffar pedagogerna elevhälsan och rektorn regelbundet för att följa upp kunskapsresultat, värdegrundsarbete, närvaro samt eventuella kränkingsanmälningar eller om en elev riskerar att ej nå målen. Vid dessa möten lyfts såväl styrkor som förbättringsområden. Lärarna gör också nulägesbedömningar varje termin. Nulägesbedömningarna sammanställs i ett dokument där rektorn sammanställer bedömningarna både på gruppnivå och individnivå samt skillnader mellan flickors och pojkars resultat. I dokumentet förs även frånvaro in, samt om eleven har extra anpassningar eller åtgärdsprogram. Detta för att få en överblick över både individen och gruppen. Av samtliga intervjuer framgår att rektorn har en mycket god nulägesbild av skolan.

Rektorn analyserar tillsammans med lärarna och elevhälsan hur verksamhetens förutsättningar och undervisningens genomförande påverkar resultaten samt vilka utvecklingsåtgärder som behövs för att resultaten ska bli bättre. Rektorn följer också upp resultat kopplade till skolans värdegrundsarbete. Underlag för detta är trygghetsenkäter, incidentrapporter, skolsköterskans regelbundna hälsosamtal med eleverna, samt kontinuerliga träffar där värdegrundsarbetet är en stående punkt. I intervju med elevhälsan framkommer att de har så kallade "stoppdagar" då de träffas tillsammans med rektorn för reflektion över verksamheten. De går igenom statistik som gäller exempelvis kränkingsanmälningar, frånvaro och resultat från trygghetsenkäter. Rektorn följer också upp värdegrundsarbetet och undervisningens

genomförande vid medarbetarsamtal samt i kontinuerlig dialog med lärarna. Lärarna har ett nära samarbete med specialpedagog och speciallärare som är riktade till vardera stadie, lågstadiet samt mellanstadiet. Specialpedagogen och specialläraren träffar rektorn varje vecka för informationsutbyte och uppföljning av veckans möten samt för att revidera eller tydliggöra innehållet för kommande veckas möte.

Utifrån analyserna och de behov av utveckling som identifieras, beslutar rektorn om utvecklingsåtgärder och fördelar resurser. En insats har varit att rikta specialpedagogisk kompetens mot vardera stadie utifrån att skolan under ett par år haft nytexaminerade lärare som varit ensamma att undervisa i sin årskurs och behov av samplanering funnits. Exempel på en annan insats som riktats är utifrån skillnader i flickor och pojkars kunskapsresultat, där rektorn med personal ser att flickorna lyckas bättre än pojkarna i årskurs 6. För att öka kompetensen hos lärarna har skolan arbetat med SKR:s rapport¹ om att motverka könsskillnader i skolresultat samt fört diskussioner om undervisningens tillgänglighet för de olika elevgrupperna. För att skapa motivation och tydliga mål med studierna för eleverna har kuratorn haft motiverande samtal med elever i mindre grupper.

Skolans arbete med jämställdhet

Granskningen visar att rektorn tillsammans med skolans personal arbetar med jämställdhetsfrågor som en del i värdegrundsarbetet. Detta för att alla elever ska ges samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Utöver det ovan nämnda arbetet på skolan med att motverka könsskillnader i skolresultat, framkommer i intervjuer med lärarna att jämställdhetsarbetet genomsyrar alla ämnen. I undervisningen diskuterar lärarna olika frågor som rör jämställdhet tillsammans med eleverna. Skolan har också tagit del av andra skolors arbete inom området för att få konkreta tips och idéer till skolans eget jämställdhetsarbete. Detta har lett till diskussioner i lärteamen samt konkreta strategier som skolan använder sig av, exempelvis att i högre utsträckning också involvera pappor i elevärenden.

Elevhälsans representanter berättar att de ser till när de är rastvärdar att bjuda in både flickor och pojkar till alla aktiviteter som ordnas och att alla elever oavsett könstillhörighet ska kunna leka i skolans idrottshall. I intervju med lärare, elevhälsa

¹ "Se, förstå, förändra – att motverka könsskillnader i skolresultat" Sveriges Kommuner och Landsting, 2019.

och tillförordnad rektor framkommer att det i någon av årskurserna finns utmaningar och att pojkarna tar mer plats och talutrymme i klassrummet än flickorna. Detta bekräftas också vid lektionsobservationer. Det pågår ett arbete i den aktuella klassen tillsammans med elevhälsan där flickorna på olika sätt uppmuntras att ta för sig mer. Lärarna berättar att det också på idrotten funnits utmaningar då pojkarna tagit stor plats vilket föranlett insatser som exempelvis att en gång i veckan ha två lärare på idrotten. Skolinspektionen förutsätter att rektor, elevhälsa och lärare fortsätter samt följer upp det påbörjade arbetet som bedrivs så att alla elever oavsett könstillhörighet ges en undervisning av god kvalitet i en trygg miljö, samt att vid behov vidta ytterligare åtgärder.

Rektors pedagogiska ledarskap

Granskningen visar vidare att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat förutsättningar för lärarna att samverka och lära tillsammans i kollegiet genom veckovisa fasta mötestider med tydliga mötesstrukturer. Lärarna är uppdelade i två olika lärteam, förskoleklass samt årskurs 1-3 och årskurs 4-6. Lärteamen leds av specialpedagog och speciallärare. Varannan vecka träffas lärteamen separat under ledning av specialpedagog och speciallärare och varannan vecka träffas de båda lärteamen tillsammans under ledning av rektorn för skolgemensam samverkan mellan alla årskurser. En gång i veckan träffar också lärteamsledarna rektorn för uppföljning av mötesveckan som varit samt avstämning inför kommande vecka. Av intervjuer med lärarna i mellanstadiet framkommer emellertid att tvålärarskapet i årskurs 5-6 bidrar till ett större informellt kollegialt lärande mellan lärarna i årskurs 5 och 6 och att läraren i årskurs 4 i stor utsträckning samverkar med resursläraren i årskurs 4. Lärarna berättar att de har en ambition att ytterligare förbättra samverkan för samtliga lärare i årskurs 4-6 och att det underlättar att de nu har samma arbetsrum vilket inte var fallet tidigare.

Granskningen visar vidare att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Av intervjuer med lärare och elevhälsa framkommer att de rutiner som finns på skolan exempelvis gällande frånvaro och anmälan om kränkande behandling är väl inarbetade och följs av alla även om vikarier inte alltid är lika väl förtrogna i det som gäller. Lärarna berättar att rektorn är mycket noga med att introducera nya lärare som börjar på skolan både vad gäller att tydliggöra rutiner och vilka förväntningar som rektorn har. Utöver detta tillhandhåller också Timrå kommun en utbildning för all nyanställd personal.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att undervisningen är målfokuserad, strukturerad och utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen innehåller en variation mellan olika arbetsformer och arbetssätt och eleverna får i flera fall det lärarstöd de behöver för att förstå och komma vidare i sina uppgifter. Lärarna ger eleverna möjligheter att reflektera över det egna lärandet och ser till att eleverna får vara med och påverka och utvärdera undervisningen. Lärarna har också höga förväntningar på eleverna och det förekommer naturliga inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation. Undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas i stora delar också utifrån varje elevs behov och förutsättningar.

Målfokuserad och strukturerad undervisning

Undervisningen är målfokuserad och strukturerad och utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden och det finns ett logiskt flöde mellan de olika arbetsmomenten. Av lärarintervjuer samt intervju med elevhälsan framgår att skolan har arbetat fram en gemensam lektionsstruktur bland annat avseende hur man startar upp och avslutar lektioner, hur man tydligt förklarar lektionens syfte samt hur man instruerar eleverna vidare när de arbetat klart med en uppgift. Alla lärare arbetar enligt den framtagna mallen så att eleverna ska känna igen sig oavsett vilket ämne de läser. Lärarna berättar att de anpassar tillvägagångssättet utifrån vad som passar den aktuella elevgruppen. Elevhälsans representanter berättar att det är extra viktigt med tydliga strukturer som eleverna känner igen eftersom skolan haft en del vikarier de senaste åren. Vid de lektionsobservationer Skolinspektionen genomför startar läraren med en inledning bestående av vad lektionen ska innehålla samt förklarar syfte med

lektionerna samt vad eleverna ska lära sig. På samtliga lektioner använder lärarna bildstöd för att tydliggöra lektionsupplägget visuellt för eleverna. På flera lektioner använder lärarna tidshjälpmedel för att markera när ett inslag ska övergå till ett annat eller när det är dags för rast.

Även om lärarna tydliggör syfte och mål med valt undervisningsinnehåll framkommer i intervju med eleverna i de äldre årskurserna att de inte alltid kan förstå kopplingen mellan innehållet och de kunskaper de ska utveckla. I intervju med lärarna framkommer att de vid terminsstart i årskurs 6 brukar prata med eleverna om vad de behöver kunna för att få ett visst betyg samt vad olika begrepp som exempelvis "välutvecklat" innebär. Lärarna berättar att de inte pratat om vad som krävs för ett visst betyg i varje ämne eller arbetsområde och att det gäller att ha balans så inte eleverna känner sig pressade. I intervju med elever framkommer att det finns elever som ibland är osäkra på vad som krävs för att nå ett visst betyg och att det skiljer sig mellan lärare och ämnen i vilken utsträckning lärarna förmedlar detta till eleverna. Som en framåtsyftande kommentar vill Skolinspektionen därför påpeka att lärarna i högre grad behöver tydliggöra betygskriterierna för eleverna kopplat till de kunskaper eleverna ska utveckla.

Varierad undervisning och aktivt lärarstöd

Undervisningen innehåller olika arbetsformer och arbetssätt och eleverna får öva sig i många olika uttryckssätt när de utför sina arbetsuppgifter. Under de lektioner som Skolinspektionen besöker varvar lärarna genomgångar med praktiska övningar såväl i helklass, i grupp och i par. I inkommen dokumentation beskriver rektorn att skolans mål med undervisningen är att den ska vara varierad, individanpassad och tillgänglig för alla elever.

Eleverna får överlag ett aktivt stöd av sina lärare så att de vet vad de ska arbeta med på lektionen samt för att förstå och bibehålla engagemang för uppgiften. Både lärare och resurspersoner förklarar på olika sätt och använder också i vissa fall både bildstöd och konkreta föremål för att förstärka sina förklaringar. Under lektionsobservationerna går lärarna runt i klassrummet och kontrollerar att alla elever hänger med, även de elever som inte räcker upp handen. De elever som tappar fokus uppmärksammas i de flesta fall av lärarna eller resurspersonen. Vid en lektion arbetar klassen med en skrivuppgift och efter den gemensamma genomgången sätter sig läraren vid ett runt bord under arbetsstunden och de elever som önskar mer hjälp placerar sig runt bordet. Några elever kommer också fram och ber om hjälp vid behov. I intervju med lärarna framkommer att de är uppmärksamma och ser när eleverna behöver hjälp.

Inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna och är medvetna om vikten av att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Skolans pedagogiska vision är trygghet, ömsesidig respekt och tillit. I intervju med lärarna framkommer att de ofta diskuterar med varandra om vikten att ha höga men rimliga förväntningar på eleverna. Vid samtliga observerade lektioner förekommer inslag i undervisningen där lärarna uppmuntrar och berömmar elevernas arbetsinsatser genom att ge dem positiva kommentarer och feedback under pågående arbete. Vid en av de lektioner som Skolinspektionen besöker försöker läraren skapa motivation hos eleverna genom att ge dem en utmaning. När eleverna är klara med sin uppgift ska de ropa "det här var sjukt lätt", om eleverna har löst uppgiften korrekt ska läraren göra ett visst antal benböj, men om eleverna har fel så är det istället eleverna som får göra benböj. Lärarna berättar i intervju att de på olika sätt försöker motivera eleverna genom att fokusera på prosocialt beteende, genom att synliggöra framsteg i elevernas kunskapsutveckling samt variera sin undervisning.

Stimulans och utmaning i undervisningen

Granskningen visar vidare att undervisningen är anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. Lärarna ger stöd till de elever som behöver det och har en kontinuerlig samverkan med elevhälsan i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. I intervju med lärarna framkommer att de arbetar på olika sätt utifrån elevernas olika behov och att en anpassning kan vara att låta en elev få sitta avskilt. Lärarna berättar att det också finns en plan för elever som blir snabbt klara med sina uppgifter, exempelvis fördjupningsuppgifter samt digitala läromedel av mer utmanande karaktär. Någon lärare ger exempel på att eleverna kan få fördjupningsuppgifter som att forska om ett djur och presentera för klassen eller arbeta med "grej of the day". I den framarbetade planeringsmallen som skolan använder som lektionsstruktur framgår också vad eleverna ska arbeta med när de blivit klara med en arbetsuppgift. På samtliga lektioner som Skolinspektionen besökte framgick det tydligt vad eleverna skulle arbeta med när de blivit klara med sina arbetsuppgifter. Eleverna beskriver att de får arbeta med läromedel på olika nivåer, exempelvis i matematik och läsning.

Av intervju med lärare framgår dock att fokus ändå lätt hamnar på de elever som behöver stöd och att de inte alltid hinner med att prioritera de elever som behöver utmanas. Lärarna berättar att detta är något de är medvetna om och diskuterar hur de skulle kunna arbeta vidare med.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Eleverna görs delaktiga och får vara med och påverka samt utvärdera undervisningen. Eleverna uttrycker att de ofta får vara med och påverka i undervisningen genom att

exempelvis komma med förslag på arbetssätt och innehåll och att lärarna uppskattar elevernas åsikter. Lärarna frågar också efter elevernas synpunkter vid utvärdering av undervisningen, exempelvis vad som har fungerat bra och vad som kan utvecklas. Vid de observerade lektionerna gör lärarna detta på olika sätt, exempelvis genom att fråga eleverna vad de lärt sig och vad som gått bra respektive dåligt. Eleverna berättar att de även får svara på frågor inför utvecklingssamtalen om vad de tycker om olika ämnen och vad som kan bli bättre. Utöver detta görs eleverna delaktiga genom skolans tre olika råd, elevråd, trygghetsråd och biblioteksråd som består av elevrepresentanter från skolans alla klasser. På elevrådet lyfts frågor som har med skolan och undervisningen i stort att göra. På trygghetsrådet som dock "legat på is" på grund av sjukskrivning tar man upp trygghet och trivsel på skolan och i biblioteksrådet lyfts frågor och idéer kring läsning upp. Eleverna får exempelvis vara med och önska vilka böcker skolan ska köpa in. Eleverhälsans representanter uppger att det är viktigt att skolan visar att de tar elevernas åsikter på allvar och gör dem delaktiga på olika sätt.

Granskningen visar också att lärarna arbetar för att eleverna ska reflektera över sitt eget lärande och att utveckla sin förmåga att ta ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan. Lärarna uppger att eleverna inför utvecklingssamtalen får en enkät med frågor som handlar om hur eleven lär sig bäst, hur de arbetar bäst och vad de tycker är lätt respektive svårt. Utöver detta pratar lärarna regelbundet med eleverna om att de kan påverka sin egen kunskapsutveckling och sina resultat. En lärare berättar att hen brukar visa en bild för eleverna som visar att "en liten insats ger ett litet resultat" medan en "stor insats från eleven kan ge ett stort resultat". Lärarna berättar att de ger kontinuerligt feedback till eleverna för att visa hur de utvecklats, exempelvis genom att synliggöra elevernas progression när de kontrollerar elevernas läshastighet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Utbildningen präglas i *hög utsträckning* av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att det pågår ett aktivt arbete på skolan för att skapa och upprätthålla studiero och att eleverna involveras i detta arbete. Lärarna vidtar lämpliga åtgärder för att skapa en lugn studiemiljö där eleverna kan genomföra sina uppgifter utan att bli störda. Skolan arbetar också aktivt med att skapa en trygg miljö för eleverna på skolan genom att ha ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till arbetet med att skapa trygghet.

Skolans arbete med att skapa studiero

Granskningen visar att det pågår ett aktivt arbete på skolan för att skapa och upprätthålla studiero och att eleverna involveras i detta arbete. Skolan har dels gemensamma ordningsregler och dels klassrumsregler som eleverna har varit med och tagit fram. Efter analysarbete höstterminen 2022 framkom att det fanns viss osäkerhet hos lärarna kring vilka åtgärder de förväntas vidta om en elev inte följer de ordningsregler som finns uppsatta på skolan. Tillförordnad rektor upprättade därför en konsekvenstrappa som visualiserar konsekvenserna om eleverna inte följer de gemensamt framtagna ordningsreglerna på skolan. Ett annat exempel på skolans samlade arbete med att skapa studiero är arbetet med gemensamma lektionsstrukturer och förutsägbarhet som bland annat är tänkt att bidra till ökad studiero.

Vid de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomför råder överlag studiero och eleverna lyssnar på läraren när de tillrättavisar. Men i intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och tillförordnad rektor framkommer att det finns enstaka ämnen och klasser där det varit "stökigare". Lärare, elevhälsa och tillförordnad rektor uppger i intervju att detta är något de arbetar aktivt för att komma till rätta med. Exempelvis genom att stötta upp med extra personal, diskutera undervisningens tillgänglighet för olika elevgrupper, dela på grupper samt erbjuda kompensatoriska hjälpmedel som skärmar och särskilda placeringar i klassrummet för de elever som behöver det. Skolan har utöver detta också arbetat med ledarskap i klassrummet där specialpedagog och speciallärare har en handledande funktion för lärarna. Även kuratorn har involverats i arbetet och haft motiverande samtal i mindre elevgrupper i syfte att skapa studiero i klassrummet. I Skolinspektionens enkät våren 2022 ligger Laggarbergs skola i paritet

med samtliga medverkande skolenheter i riket på området studiero med indexvärde 5.6.²

Skolans arbete med att skapa trygghet

Skolan arbetar också aktivt med att skapa en trygg miljö för eleverna genom att ha ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till arbetet med att skapa trygghet.

Rektorn skaffar sig kännedom om elevernas upplevda trygghet bland annat genom regelbundna enkäter med frågor som rör trygghet och trivsel, trygghetsvandringar och genom de hälsosamtal som skolsköterskan har med eleverna. Resultaten analyseras sedan av rektorn tillsammans med lärarna. Skolgården och rasterna är ett område där skolans personal identifierat att vissa elever upplevt otrygghet. För att möta detta fick fritidspersonal i uppdrag att ordna rastaktiviteter för eleverna. De har också tydliggjort på vilka platser rastvärdarna ska röra sig utifrån en kartläggning. I uppföljningen har rektorn sett att antalet incidenter på rasten minskat.

I intervjuer med elever framkommer att de upplever sig trygga på skolan vilket också bekräftas i Skolinspektionens enkät våren 2022. Index för området trygghet visar 8.7 vid Laggårbergs skola.³ Om man delar upp resultaten mellan flickor och pojkar är flickornas svarsindex 7.7 och pojkarnas 9.8. Elevhälsans representanter förklarar att skolan är medvetna samt arbetar aktivt med att komma åt dessa skillnader mellan flickors och pojkars upplevda trygghet.

I undervisningen arbetar lärarna på olika sätt i de olika årskurserna med värdegrundsarbete utifrån ett underlag som heter "Värdegrund i praktik". Lärarna använder material i form av böcker och serier från UR med tema trygghet. Kuratorn är delaktig i att ta fram material som lärarna ska använda sig av i sina klasser. Materialet finns tillgängligt på lärplattform där det även finns en planering på vad lärarna ska arbeta med i respektive årskurs. Lärarna berättar att även om det finns en grundplanering så anpassar varje lärare innehåll och material utifrån de aktuella behov som finns i elevgruppen. Värdegrundsarbetet är en stående punkt som diskuteras av lärarna, elevhälsan och rektorn på gemensam samverkanstid.

² En gång vartannat år omfattas varje skolenhet av Skolinspektionens enkät som utgör ett underlag till Skolinspektionens granskning av landets skolor. Enkäten riktar sig till elever, föräldrar och pedagogisk personal. Värden går från 1 till 10, där 10 indikerar en positiv uppfattning.

³ Index för samtliga medverkande skolenheter elever årskurs 5 var 8.5 för området trygghet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att rektorn följer upp omdömen och betyg i olika ämnen samt resultat på nationella prov. Rektorn diskuterar och analyserar i viss mån tillsammans med lärarna och elevhälsan eventuella skillnader och avvikelser i lärares bedömning och betygsättning samt nationella provbetyg. Vidare visar granskningen att rektorn i viss mån ger förutsättningar för lärarna att regelbundet samverka med varandra i arbetet med betyg och bedömning. Lärarnas förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg behöver dock utvecklas ytterligare.

Rektorns uppföljning och analys av lärarnas bedömning och betygsättning

Granskningen visar att rektorn fortlöpande följer upp elevernas kunskapsresultat. Tillsammans med lärarna och elevhälsan analyserar rektorn i flera fall eventuella skillnader i omdömen och betyg mellan olika ämnen och kön. Av lärarintervju framgår att rektorn har god kännedom om lärarnas bedömningar samt talar med berörd lärare om det skulle vara något som avviker exempelvis lärare som inte använder hela betygsskalan. I den inskickade dokumentationen beskriver exempelvis rektorn att spridningen i betyg i ämnet musik är liten. En möjlig förklaring till detta kan enligt rektorn vara att skolan under längre tid haft flera olika lärare i ämnet. Rektorn beskriver också att den största skillnaden mellan flickors och pojkars kunskapsresultat finns i årskurs 6 där flickor lyckas bättre än pojkar.

Av granskningen framgår samtidigt att rektorn tillsammans med elevhälsan och lärarna endast i viss mån analyserar nationella provbetyg ur olika perspektiv. De diskussioner som sker landar delvis i förklaringar och faktorer som är svåra att påverka. I intervju med lärare framkommer att de ser att skolan något år haft relativt låga kunskapsresultat och att de i analysarbetet pratat om att det har varit många lärarbyten i vissa klasser som kan ha påverkat elever negativt kunskapsmässigt. Enligt

rektors sammanställning av skolans kunskapsresultat har andelen elever i årskurs 3 som nått de nationella målen sjunkit sett över en treårsperiod.⁴ På nationella provet i svenska för årskurs 3 läsåret 2021/ 2022 hade endast 52,4 procent av eleverna godkända resultat på delproven *Skriva: stavning och interpunktion* samt *skriva berättande text*.⁵ I intervju med elevhälsan framkommer att de tillsammans med rektorn har tittat på tänkbara orsaker till vad detta kan bero på och att en förklaring kan vara sjukskrivning bland personal samt utmaningar i elevgruppen.

Det finns också lärare som uppger att de inte deltagit i något formellt analysarbete av förra läsårets betyg och inte heller kring resultaten på de nationella proven. På nationella provet i engelska i årskurs 6 läsåret 2021/2022 var den genomsnittliga betygspoängen i engelska 11,8 vilket kan jämföras med rikets 15,2. Den genomsnittliga betygspoängen på nationella provet i svenska var 11,0 vilket kan jämföras med rikets 12,9. På delprov B (Läsa) var betygspoängen 8,8 jämfört med 12,8 i riket. Det saknas dock analys och förklaringar till dessa resultat.

Förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sin bedömning och betygsättning

Vidare visar granskningen att rektorn i viss mån ger lärarna förutsättningar att samverka med varandra i arbetet med betygsättning och bedömning. Lärarna använder nationella bedömningsstöd och diagnostiskt screeninginstrument i sitt likvärdighetsarbete. Arbetet med att kvalitetssäkra omdömen och betyg kan dock utvecklas ytterligare. Rektorn beskriver i inskickad dokumentation att lärarna i årskurs 4-6 deltar i kommunövergripande studiedagar samt har haft ett samarbete med en annan skola i kommunen för att säkerställa likvärdiga bedömningar. När det gäller lärarna på lågstadiet så förs bedömningsdiskussioner i skolans eget lärteam tillsammans med specialpedagog vilket enligt rektorn varit viktigt då skolan haft nyanställda och nyutexaminerade lärare på skolan med begränsad erfarenhet av bedömningsarbete. De lärare som undervisar i praktisk-estetiska ämnen samverkar exempelvis på nätverksträffar.

⁴ Läsåret 2022 nådde 78 procent av flickorna och 69 procent av pojkarna kriterierna för godtagbara kunskaper i ämnet svenska. I ämnet matematik nådde 78 procent av flickorna och pojkarna motsvarande kriterier.

⁵ Motsvarande siffror för riket var 91,2 procent för interpunktion och stavning samt 88,2 procent för skriva berättande text.

Av intervjuer med lärarna på lågstadiet framgår dock att det numera inte finns en tydlig organisation vad gäller rättning av exempelvis de nationella proven och bedömningsstöden. Lärarna berättar att de vid något tillfälle avsatt tid för att göra detta men att det inte är något som görs kontinuerligt. Lärarna beskriver att bedömningsarbetet blivit mer av ett ensamarbete jämfört med hur det varit på skolan tidigare och att det finns lärare som upplever att de inte har någon att prata med gällande bedömningsfrågor. Lärarna berättar att vissa delar av de nationella proven och bedömningsstöden går bra att rätta själv men att det finns mer utrymme för tolkning vad gäller delar som exempelvis innehåller skriftliga moment. Någon av lärarna har lyft som förslag att samrätta de nationella proven med en annan skola, och på så sätt också kunna avidentifiera proven.

Även lärarna på mellanstadiet berättar att de inte har någon formell samverkan med särskild tid avsatt för att kvalitetssäkra omdömen och betyg. Tidigare fanns en projektgrupp där olika skolor i kommunen deltog för att diskutera bedömning och betygssättning, betygskriterier etc. Arbetet lades dock ned på grund av pandemin och har ännu inte återupptagits. Den samverkan som sker nu sker främst på lärarnas eget initiativ. Tillförordnad rektor uppger att rektorerna i kommunen har pratat om att det finns behov av forum för sambedömning ur en likvärdighetssynpunkt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare ges goda möjligheter att samverka kring bedömning och betygssättning. Detta i syfte att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar.

Granskningen visar att det finns former för att lärarna ska kunna samverka vid bedömning och betygssättning men att dessa behöver utvecklas ytterligare. Det framkommer av intervjuer att det finns en viss osäkerhet när det gäller arbetet med bedömning och betygssättning. Exempelvis saknas en fungerande organisation för rättning och sambedömning av nationella prov samt forum för samtliga lärare att regelbundet kunna diskutera och analysera hur de bedömer elevernas kunskaper.

Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga bedömningar och betygssättning. Det innebär att rektorn behöver se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar arbetet kring bedömning och betygssättning för att samtliga lärare ska få möjlighet att diskutera hur de bedömer och betygssätter eleverna utifrån bedömningsstöd och betygskriterier. Rektorn behöver tillsammans med lärarna hitta former för att strukturerat samarbeta kring bedömning och betygssättning. I detta arbete ingår att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att säkerställa att deras bedömningar är likvärdiga, exempelvis genom avidentifierade uppgifter och prov samt olika former av sambedömning. Likvärdighetsdiskussioner kan bidra till att lärarna utvecklar sina bedömarförmågor och förtrogenhet med betygskriterierna och därmed främja en likvärdig och rättvis bedömning.

Beslutet har fattats av Veronica Bonivart Säfström, undervisningsråd.

Helen Lundell Sjöberg, utredare har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutgiltiga handläggning har även utredare Robert Sondell medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med tillförordnad rektor.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 14 – 15 mars. Besöket genomfördes av Jessica Kristofferson, Josefin Eriksson Hedström och Helen Lundell Sjöberg.

Laggarbergs skola i Timrå kommun är en skola med förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolan leds av en rektor. I Skolinspektionens kvalitetsgranskning granskas årskurserna 1-6. På skolan går sammanlagt 131 elever. Det finns vid tiden för granskningen 17 personer anställda på skolan fördelat på förskoleklass, grundskola och fritidshem. Det finns även visstidsanställd resurspersonal knutna till elever och/eller elevgrupper som har behov av detta. Av samtliga lärare på skolan har 71,4 procent lärarlegitimation och behörighet i minst ett undervisande ämne. Skolan har ett elevhälsoteam som till viss del delas med en annan skola i kommunen. Speciallärare och specialpedagog befinner sig på Laggarbergs skola veckans alla skoldagar.